

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinshemii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 2

urn:nbn:de:bsz:31-103771

10, 2, 1. *SPERIAM TRANSMITTUNT*) Accipio de mercenariis Harpali. De exilibus quidem Græcis haud accipiendum, vel cæcus videat.

10, 2, 3. *DEUM AGITAT CLAM,*) Rectius sic distinguitur, quam in aliis: *Quod cons. dum agit, clam literæ ei redduntur.* quid enim attinebat clam literas reddi Alexandro, & quidem eiusmodi literas? Sed nec illud placet: qui non possim credere, Alexandrum in ea magnitudine fortunæ atque gloriæ clam fuisse habiturum quem hostem peteret; etiamsi maxime potuisset. si tamen textit, omnibus aliis præfero scripturam B. 1. *Quod consilium clam agitant literæ redduntur.*

A QUODAM VIATORE) *A* Thimbrone, uno ex amicis, Diodor. 17, 108. à servis suis, Pausanias lib. 2. qui quidem addit: *Sunt tamen, qui dicant Pausaniæ Macedonis dolo interisse.* Quomodo autem hic exponemus viatorem? nonne rectius in Mss. auctore: qui forte ad veram scripturam nos ducent: à quibus interceptum Thimbrone quodam auctore, per insidias. Vide Photii Biblioth. pag. 218. f.

10, 2, 4. *EXPLES PRÆTER EOS*) Plutarchus apophth. Lacon. c. 59. addit eximios etiam Thebanos fuisse. vnde Eudamidæ Laconis dictum extat: *Cum Olympiis præconio ius fecisset omnibus exilibus, in suam cuique patriam redeundi, præterquam Thebanis: Infortunatum quidem, inquit, præconium, sed vobis, o Thebani, gloriosum: solos enim vos metuis Alexander.* Raderus. Factum id per Nicanorem quemdam. Demosth. pag. 183. f.

10, 2, 6. *ATHENIENSES*) Ex hac occasione nata est Himerii oratio apud Photium, in qua Demosthenem inducit de reuocando Aischine consultantem: *vulgato rumore Alexandrium exules reuocaturum, in cuius fine ista ὁ λόγος ἔπ' Ἰσθμῶν φήμους ὅς ἔσται ἡμῶν φροσῆμους*, interpretor: *rumores ab Isthmō usque huc perlatos, tanquam arma pugnasque præsentem metuent.*

10, 2, 8. *SENIORIBVS MILITVM*) Ostendet hic locus recte me coniecisse sup. 7, 3, 29. pro *seniorum* legend. *seniorum.* Septem enim millibus Macedonum quomodo carere potuisset, ut vni coloniæ tot assignaret? Vides hic post omnia fere bella profligata ex toto exercitu dimitti seniores, & tamen ex Diodoro 17, 109. & 18, 4. constat, eos decem millium numerum non excessisse: aut si Iustin. 12, 12, 7. sequimur, vndecim. Ne dicam, laturos molestissime fuisse, si post tot labores in coloniis barbaricis detinerentur, patriæ cupidissimi.

QVAS COLONIS REPLESSET) Appianus lib. 1. Ciuil Apud Romanos coloniæ tanquam præsidia partis bello prouinciis imponebantur. Britanni apud Tacit. Agric. 16, 1. coloniæ Romanam appellant *sedem seruitutis.* Vnde opportuno situ tres vrbes Philippum non contumeliosius, quam verius, compedes Græciæ appellasse Liu. 32, 37, 2. refert.

10, 2, 10. *PROFESSIONI AERIS PVDOREM*) Quæ intelligas ex his Senecæ de benef. 2, 7. *Tiberius Caesar rogatus à Nepote M. Allio prætorio, ut ari alieno succurreret: edere illum sibi nomina creditorum iussit. Hoc non est donare, sed creditores conuocare.* Vbi dubites annon legendum sit *Mallio.* nota ea familia ex Fulv. Vrsino, Glandorpio, & inscript. Vett. sed verius puto; *rogatus à Nepote Mario, ex Tac. 2, 48, 3.*

DECEM MILLIA TALENT) Iustin. 12, 11, 3. *XX. millia.* Diodor. 17, 109. cum Curtio: *Multosque ære alieno obstrictos esse eductus, id totum vno die X. millibus talentum paullo minus dissoluit.* Quod Diodorus paullo minus addit, hoc Plutarch. cap. 120. & Curtius expresse, è decem millibus talentum, tantum CXXX. post exsoluta nomina super fuisse testatur. Arrian. 7, 2, 28. dimissis tantum in viaticum tot aut talenta donata, singulis nempe singula. Ergo cum decem millia, ut Diodorus

XXX

numerat,

numerat, vndecim vt Iustinus, essent in patriam remissi, & singulis talentum esset oblatum, idem numerus talentorum cum Curtio & Diodoro & Plutarcho est expressus. Sed hic Plutarchus addit singulare quiddam de quodam Antigene Lusco falsa creditorum nomina professo, vt maiorem inde vim pecuniae auferret. Raderus. De Arriani consensu fallitur. Ille enim 7, 1, 23. discrete scribit, largitionem hanc dissolutorum munerum *XXM talentum fuisse tradi*. Alia est largitio, de qua loco à Radero citato narrat.

10, 2, 12. *CANICEMQUE CAPITVM*) Nondum enim dimissi erant seniores; sed id cum maxime agebatur, vt dimitterentur. Ipsum auctorem inspice.

10, 2, 16. *MECVM DEPORTARE*) Præ se ferebat enim reditum in patriam agitare, dubium an ex animo: sunt enim complures qui in Asia sedem imperii fuisse constitutum arbitrantur. Illud autem palam testabatur: pertinetque eo quod Plutarchus de liber. educand. cap. 34. refert, *Græcis mandasse, vt purpuræ sibi vestes pararent, quippe domum reuersum è bello sacrificium de parta è barbaris victoria peracturum*. Quod tamen diuersim narrat Athenæus 12, 9. Verum vt dixi, Asiam potius habebat in animo, siue Arabiam regni sedem habiturus, vt tradit Eustathius ad Dionys. versum 995. ex Strabonis extremo sextodecimo: siue potius Babylonem, vt asserit idem Strabo lib. 15.

ADCLAMANTES) Oclamantes malim cum Acidalio. Raderus.

10, 2, 17. *DISCEDUNT*) Mss. *descendunt* probante Bongarsio. Cuius manum qui descripsit, hoc loco non potuit assequi. Video autem *ἀνάβασις* Xenophonis allegari: credo quod inde nomen illi historiae sit, *ascensus*, quia mediterranea loca altiora sunt mari. Vnde profectio ad mare *ἀναβάσις* *descensus* vocatur, à mari *ἀνάβασις*, dictum aliquid hac de re supra ad

10, 2, 18. *VNO ORE*) *Id militares animos alius coniectantibus præcipuum indicium magni atque implacabilis motus, quod neque disiecti, vel paucorum insinecti, sed pariter ardescerent, pariter silerent; tanta aequalitate & constantia, vt regi crederes*. Tacit. 1, 33, 7.

OMNES QVERI) Poterat abesse verbum *queri* relicto *Omnes* solo: vt apud scriptores Hist. Augustæ. Pollio in Valeriano cap. 1. *Quæ quum essent sapius dicta, addiderunt OMNES: atque ita discessum est*.

10, 2, 21. *ESSE DESTITISTIS*) Alii *desistis*, aut *desistis*. Forte ex puncto verbo substantiuo, legendum *me desististis*. sup. 9, 2, 32. *desertus, destitutus sum, hostibus proditus*.

CVM INGRATISSIMIS OPERIS) Non ultra vobiscum, inquit, quasi cum militibus aut ingenuis agere mihi decretum est, neque præmia dare aut muneræ; sed vt vilibus mercenariis, appendere debitam modo diurnamque vestram mercedem. *Operarum* scilicet vox ignominiam habet, quadratque in eos, qui viles & luctello tantum inhiantes. *Σύμμιος* est huic istud Cic. pro Sextio cap. 17. *Erat mihi conuentio non cum victore exercitu, sed cum operis conductis, & ad diripiendam urbem concitata*. Rubenii Electa pag. 39. f. Antea corrupte legebatur, *cum ingratisimis oportet*.

10, 2, 23. *ILLYRIORVM*) Diodor. 16, 2. *Bello fractus ab Illyriis Amyntas reftigalia pendere victoribus cogebatur*. Hi filium eius natu minimum Philippum, obsidis loco acceptum, Thebanis asseruandum tradiderunt. Iustinus 7, 5, 1. *Alexander inter prima initia regni, bellum ab Illyriis pacta mercede, & Philippo fratre dato obside redemit*. Ac de ipso Philippo 7, 6, 4. *bella alia interposita pacatione componit, alia redimit*. Ex Radero.

dero. Diodorus in Excerpt. Valef. pag. 338. *φιλιππος δ' αλιευσαν ιθαριους τω ηγεμονιω παραλαβαν.*

EX CRATIBVS SCYTA) Qualia paupertas & indigentia rerum necessariorum facit. Lipsium de Mil. Rom. 3, 2. vide. cui addes Frontin. 1, 7, 6. & Flor. 3, 20, 6. de Spartaco.

10, 2, 24. **QUINGENTA TALENTA)** Vide Plutarch. cap. 23. & de fort. Alex. 1, 3. *vbi ducenta talenta produntur.* Sed Arrianus 7, 2, 15. consentit Curtio.

10, 2, 25. **NEMPE IN ASIATICA PRAEDA)** Sic scilicet hoc dictum fuerit, vt apud Sen. epist. 19, 13. *In aspero & probo accipere:* & apud alios cum idem hoc, tum alia ad eam faciem plura. Acidalius. Nam Modius fecerat ex *As. praeda.* quae res induxit alios vt totum hoc pro glossemate haberent: sed non est. ostendit enim iniuria fastidire Asiam, quibus inde tot tantaque fuissent commoda. Habetque illa vocula *nempe* insignem vim inculcandi cum quadam exprobratione personae causaeque de qua agitur meritum. Apud Liu. 34, 5, 10. Valerius abrogari L. Oppiam suadens, pro matronis: *Iam vrbe capta à Gallis, quo redempta vrbs est? nempe aurum matrona consensu omnium in publicum contulerunt.*

10, 2, 26. **ETIAM SPEI VESTRAE)** Non praesentia modo dilapidarunt, sed ne spem quidem, quae omnis in armis, plura acquirendi sibi reliquerunt, ipsa arma pignori tradentes. Mirum autem hoc sub Alexandro licuisse. Sane Romanis moribus, ipsaque euidenti ratione, id vetitum. l. 3. §. 13. de R. M. *Miles, qui in bello arma amisit, vel alienauit, capite punitur.* Vbi verbum alienandi, quod & in l. 14. §. 1. co. repetitur, etiam ad pignoris nexum extendi docet l. vlt. Cod. de reb. alien. non alien.

10, 2, 27. **IN QVOD IMPENDITVR)** Scilicet venter. Sebifius. **CVM PERSIS)** Nempe de quibus Diodor. 17, 108. & ipse Curtius 10, 3, 10.

10, 2, 29. **QVANTVM SINE REGE)** Polyæn. 4, 3, 7. *mandauit, vt armati Macedones seorsim à ceteris starent: è regione vero Persae. Qui cum discossissent: Deligite, inquit, Macedones ducem quem volueritis: Ego vero Persis vtar militibus, si viceritis, faciam omnia quae volueritis: sin victi fueritis, experti vos nihil per vosmet ipsas posse quidem, quietem agite.*

10, 2, 30. **DESILVIT DEINDE)** Similis constantiae documentum dedit Sigismundus Imp. apud Æn. Siluium Commentar. in dicta Alphonsi 3, 39. *Conspirauerant Hungari aduersus Sigismundum, armatique regiam intrauerant, aut capturi regem, aut si id non succederet, occisuri. quos vt ad se irrumpentes cognouit, accepto pugione in medium progressus, Equis, inquit, vestrum, manus in me iniicet, aut quidnam feci, quod me regem vestrum occidere vultis? prodeat è vobis si quis audeat, & cum me solo solus contigrediat. Ea voce & audacia obstupere coniurati, & sibi quisque timens abiire. Ceterum Alexandri factum hoc, non tam animi magnitudini, quamquam & huic, quam prudentiae adscribo: nec enim aliud supererat vindicandae maiestati, quam neque suadendo neque minando periclitantem conseruare poterat, vt ita necessario ad vltimum ei praesidium deueniendum, & velut de summa rerum cum militibus suis decernendum fuerit. Hoc ergo, aut similia, non vnus ille fecit, sed Caesar, & Alexander Seuerus, & Augustus *Quirites* appellando suos milites, vnoque verbo omnes, non sine quadam ignominia exauctorando, eandem plane iecerunt aleam. Quin & minorum ducum constantia, paucorum poena saepe tumultuantium agminum repressit audaciam. Vide Tacit. 1, 38. *Puniri enim quandoque possunt, qui cohiberi non possunt.* Idem H. 4, 27, 7.*